

Előfizetési árak:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Fleits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a sa-
mátküldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-és szám,
hová a lap szellemi részét, illető-
leg minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodában.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Kállay.

Nagybecskerek, június 20.

(—s) Magyar ember és pedig nagy magyar ember volt az, aki akkor, amikor az egész ország közvéleménye bizalmatlan pessimizmussal tekintett a boszniai okkupációra, egyedül volt optimista és államférfiúi messzetalálással megjósolta, hogy nekünk is, meg Boszniának és Herzegovinának is csak a hasznára fog válni a közelebbi viszony, amelybe egymással jutunk. Ez a nagy férfiú gróf Andrássy Gyula volt. S most ismét magyar ember és szintén joggal mondhatjuk, hogy nagy ember az, aki gróf Andrássy Gyulának jövődölését évről-évre sikeresebben és fényesebben igazolja.

Mondanunk sem kell, hogy Kállay Béni közös pénzügyminiszter az, aki iránt a megszállott tartományok igazgatásáért olyan elismeréssel kell lennünk, hogy nálánál külön s kiválóbb férfit e fontos feladatra kívánni, de még csak képzelni sem lehet.

Rendkívül tanulságosak azok a beszámolók, melyeket Kállay Béni az okkupált tartományok állapotáról s fejlődéséről evenként a delegációk elé terjeszt. Ezekből az évről-évre ismétlődő expozékból egy tervszerű és nagyszabású politika körvonalai domborodnak ki, mely gazdasági és kulturális téren körültekintő és előrelátó bizottsággal rakta le a megszállott tartományokban a civilizatorius munkának alapjait s most már azokra nagy alkotásokat épít.

A hiteles adatokból, melyekkel Bosznia és Herzegovina fejlődése a delegá-

ciós tárgyalások alkalmával előttünk megvilágítottak, tiszta és hű képet alkotunk magunknak arról, hogy ezek a tartományok rohamos lépésekkel emelkednek a műveltség létráján. Es ez annál többre becsülendő eredmény, mert ezt a fejlődést a megszállott tartományok kizárólag a saját anyagi erejük árán érik el.

Ez olyan siker, amelylyel szemben most már teljesen elmúlt nemcsak minden rekrimináció az okkupációs hadjárat miatt, hanem minden legesekélyebb ellenvetés is, mely attól tartott, hogy Bosznia és Herzegovina nekünk anyagi áldozatokba fog kerülni. Sőt ellenkezéleg ma már az egész ország közvéleménye az ellenkező helyes meggyőződésre jutott és belátja, hogy kishitűség lett volna visszariadni annak a kulturmisszióknak a teljesítésétől, melyet a berlini kongresszus a magyar-osztrák monarchiára bízott.

Nekünk ugy sincs alkalmunk, terrenünk és anyagi erőnk, mint más tengeri nagy hatalmasságoknak tengeren túli országokban civilizatorius munkát végezni, s azért legalább is ezt az egy feladatot kellett becsülettel megoldanunk, melyet a művelt világ ránk bízott. Ezt a nagy feladatot Kállay Béni miniszter, a magyar név becsületére legyen mondva, fényes sikerrel valósítja meg, úgy hogy az egész művelt világ legszigorubb kritikáját is erősen kiállja, s ezért a legnagyobb elismeréssel és köszönettel adózunk böles tevékenységének.

A Kisfaludy-társaság utolsó ülése.

— Fővárosi levelezőnkől. —

Budapest, június 19-én.

Almos ülés volt a Kisfaludy-társaság mai ülése, amelylyel a szezont bezárta. Nyolc-tizen lézengtek a hallgatóság helyén, a tagok is gyéren jelentek meg. Az ülésen Gyula Pál elnökölt.

Beöthy Zsolt tickár a fölolvásokat megelőzőleg bejelenti, hogy Molière színműveinek lefordítása már néhány év előtt megtörténvén, a Kisfaludy társaság akkor Haraszthy Gyula tanárt bízta meg, hogy a nagy vigjátékíró életrajzát megírja. Haraszthy már évek óta dolgozik a munkán, a mely immár elkészült, és a mai napon a társaságnak megbíralás végett beadott. A mű bírálóiul az elnök Szász Károlyt és Payer Józsefet nevezte meg.

Az első felolvasó Zichy Antal volt, „Deák Ferencz mint író“ című értekezését olvasta föl, a mely a „Képes irodalomtörténet“ legújabb számában jelent meg. Utána Hegedűs István olvasta föl a maga műfordításában Hugó Viktor Ibo (Megyek) című merész szárnyalású ódáját, melyben a költő a végtelen rejtélyeinek kifürkészésére tör és kész keresztül gázolni a véges emberi tehetség által elébe vont korlátokon. Ezután Lamartine „Feszület“ című megható elegiáját adta elő. Lamartine leánya ép keleti utján, a szent földön halt meg. A feszület, melyről gyönyörű elegiája szól, a költő egy barátja a haldokló Julia ajkáról vette el és adta át a költőnek emlékül. E két nagyobb szabású műfordítás után Hegedűs két eredeti költeményt olvasott fel. Az egyiknek címe Szélcsend, melyben az elernyed szellemre szálló kétségbejött szélcsendet rajzolja, a másodikat

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

Örök barátság, örök szerelem.

Irta: Yonköping Sigurd.

Stark Kalle gazdag volt, nagyon, nagyon gazdag.

Nem aranyban, vagy más egyéb földi kincsekben, de hogy! A kabátjának ujjai ki voltak fenyésdve és mosószámlája a vasat is beleszámítva sohse rugott többre két korona és ötven örenél.

Nem, Stark Kalle gazdag volt, mert volt egy barátja, egy hű barátja, a ki ha nem is ment volna érte tűzbe — mi haszna is volna Stark Kallenak, ha a barátja bemegy a tűzbe — hanem a ki szívesen elvitte Stark Kalle teli bundáját a zálogházba.

Es Kalle azért is gazdag volt, rengeteg gazdag, mert volt menyasszonya, még pedig nem olyan fajta, mint a többi menyasszonyok manapság, kik egy szép napon fölkelvén, azt mondják a férjükhöz, hogy hallja férjem uram, mi nem illünk egymáshoz. Nem, a Kalle menyasszonya olyan volt, hogy még halála után is polkát tánczolta örömében, ha meglátja az ő gyönyörűségét Kalleját.

Hát ha az embernek ilyen barátja és ilyen menyasszonya van, akkor bizony gazdag az ember, még ha nincs is aranyokkal tele selyembuigyellárás a zsebében.

Azonban voltak pillanatok, melyekben Kalle mélysegen sajnálta, hogy szűkölködik a modern csereeszköz nélkül. Mert Kalle barátja szerencsétlenségére nem volt oly anyagi helyzetben, hogy tőle pénzt leletett volna kölcsön kérni.

De efiledtem mordani, hogy Kalle barátját Bicm Jánosnak hívták és irrok volt, és hogy Kalle menyasszonyának Ekegren Ida volt a neve és azzal foglalkozott, hogy okmányokat másolt. Sőt még arról se tettem említést, hogy

Kalle a könyvelés nemes tudományának oktatásával kereste meg a kenyerét.

Am eijött az idő, mikor a leendő nagykereskedők így okoskodtak: Ha jól folyik az üzlet, akkor senkinek sincs köze hozzá, hogy vezetik a könyveket és én magam pedig a pénztári könyvvel beelégsem, ha pedig rosszul folyik az üzlet és fenyeget a veszély, hogy pontatlan könyvvezetés miatt becsuknak, akkor egyszerűen hívatom Peterson Julit, aki majd csak összetákol valami könyveket az utolsó néhány esztendőre.

Ez mindenesetre praktikus gondolkodásmód volt, de Stark Kallet a kenyerétől fosztotta meg.

Hát mikor egy szép tavaszi estén a két jó barát Ida szobájában üldögélt és puncsot üdögélt, egyszerre összeránczolódik Stark Kalle homloka és a könyveléstanió kék szeméből jökora könyesepp gördül alá, miközben a derek ember siri hangon rebegi:

— Imádot leány, drága barátom, el kell benneteket hagynom.

— Öngyilkosság? Mi—i—i—i? Hát mi is veled csináljuk! Leugrunk együtt a Katalintoronyból, vagy nyeljük le valamennyien egy-egy porció strichnint.

— Nem, kedves barátom. Én Amerikába megyek. Ott majd utat török magamnak, hogy szeretett Idámat nyugodalmas otthonba vezethessem.

Azalatt a nyolc nap alatt, a meddig Kalle elutazott, ez a három jó lélek többet esküdözött össze, mint a törvényszék előtt a perlekedők tiz esztendő alatt. Örök búséget, örök barátságot, örök szerelmet esküdtek, Blom János azonkívül privátim arra is esküdött, hogy hiven fogja Idát védeni, hogy Idának atya lesz.

Ida ablakában egy azálea állott. Tudjuk, hogy ez oly virág, mely egyre vizet kíván. Nos, egy héten át nem működött az öntöző kanna, mert Ida szemei szolgáltatták a virágra az életető nedvességet.

Mikor aztán Kalle benn ült a kupében és már a másodikat is elcsengették, akkor Ida még egyszer fölkapaszkodott a kupé ablakához és így szólt:

— Kalle maradj hű hozzám, vagy meghalok.

Mire Kalle így felelt:

— Büntessen meg engem az ég, ha lelki szemeim elől csak egy percze is elvész a képed. De ha te nem maradsz hű, Idám, megöl engem a bubánat.

Es Blom még egyszer megígérte, hogy meg fogja védeni Idát és vigasztalni azzal, hogy Kalleről fog neki mesélni.

Mikor aztán megadták a vonat indulására a jeler, akkor Ida és Kalle olyat éreztek, a melyet a számi ikrek érezhettek, mikor az egyik Strömsborgba akart menni reggelizni, a másik pedig haza akart menni aludni. A szerelmesek ily szörnyű fájdalmakat éreztek, mikor el kelle szakadniok egymástól.

A visszamaradtak haza támolyogtak. Kábultak voltak a fájdalomtól. Beérvén a kis szobába, Ida ledült a szofára és nyögött:

— Blom ur, meghalok, ah, meghalok, meghalok!

— Nevezzen csak egyszerűen Jánosnak! — mondá Blom.

Es azóta Blom János minden este ott volt Idánál és hozott neki naponta két kis narancsot. Odaült a kályhához és onnan mesélt Kalleről olyan gyengéden, olyan meghatóan, hogy végre is Ida odament hozzá, megragadta kezét és így szólt:

— Ah, János, ülj ide inkább mellém a szofára. Mert ha itt vagy, úgy érzem, mintha az én feledhetlen Kalleml ülne mellettem!

Es Ida írta Kallenek:

„Elsorvadok az utánad való vágytól. Ejjel nappal gondolataim foglalatja vagy. Oh Kalle, ird meg, hogy még mindig úgy szeretsz, mint egykor. Mert ha ezt nem irhatnád már, inkább sirban feküdném, mint . . .“

leányának szentelte azon alkalomból, hogy neki emlékül a „M. gyar költők kincsházát“ ajánlódékosta. E költeményében többek közt így szól:

A költők könyvét némán nyujtom át,
Ugy érzem, mintha utra kelni látnám
A vándor focakék csicsérgő hadát,
Kik bisalommal délvidékre szállván,
Őrök tavaszt keresnek oda át.

A költemény vége:
Kérj szárnyat, lányom, azt a költő úgy ad,
Ha édes hittel hallgatod dalát.
Az ülésnek ezzel vége volt. Az akadémia lépcsőházát most már nyugodtan pingálhatják.

HIREK.

Tájékoztató.

Június 22. Bakálovich Ágost jubileuma.
Június 23. A tiszai regattaszövetség ünnepélye.
Június 26. Diákrajális.
Június 30. A t. h. é. v. közgyűlése.
Augusztus 10. Az ipartestület zászlószentelése.

A gőzfürdő naponta reggel 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— A kis Rónay vizsgálója. Az első szó, mit a kis világpolgár az édes anyja után félig öntudatlanul elhebeg; az első lépés, mit félénken kockáztat anyai asszisztencia mellett a szoba padlóján az első vissza, melyen mint valóságos tanuló bizonyítékát adja annak, hogy valóban büszkesége kíván lenni szüleinek, jelzik a gyermek egyes életszakaszait, melyek a nagy közönség előtt talán közömbösek, de amelyeknek édes bájos jelentőségét mindazok érzik, kiket valaha illettek az apai vagy anyai szóval. Ebben a szülői örömben volt ma része Torontálvármegye közszeretben álló főispánjának, Rónay Jenőnek és szeretetreméltó nejének szül. Patyánszky Olgának, kiknek első szülött fia, Gyula ma délelőtt tette le az első elemi iskola vizsgáját dr. Plechl iskolaszéki elnök, Baa-den iskola-igazgató és számos vendég jelenlétében. A kis Rónay nem vált szégyenre tanítójának, Wégling Istvánnak. Bátran és helyesen felelt a hittanból, folyékonyan irt és olvasott, meglepően számolt a végül még szavaiat, és énekképességének is tanujelét adta. A szorgalmas kis diákot, ki méltó jutalomban is részesült, élénken megajánlották, szüleinek pedig szintén gratuláltak a sikerült vizsgához.

— Eljegyzés. Ernuszt Gyula zombolyai kir. járásbírója albiró eljegyezte Horvath Lukács ottani kir. bírósági végrehajtó kedves leányát Emmát.

Es Kalle irta Idának:
„Életem napjal szivemben, lelkemben nincs más gondolatnak árnya se, mint te! Maradj hozzám hű, forrón szeretett leány, mert különben egy fabatkát sem ér az életem...“

Es Blom János irt Kallenak:
„Kedves barátom! Lelkiismeretesen örködöm a kincs fölött. De a drága kincs busul, sorvad, halványodik a vágy, az utánad való vágy miatt. Oh, te boldog, hogy van valaki a világon, a ki úgy szeret...“

Végre azonban Ida annyira kétségbeesett, hogy egy napon sírás közben csak úgy verdeste fejével a szofa támláját.

Eskor Blom János így gondolkozott:
— Rosszul teljesíteném baráti kötelességeimet, ha engedném, hogy Ida beleőrüljön.

Es odaült a leány mellé. Mikor astán Ida ismét a szofatámlához akarta verdesni a fejét, akkor már Blom János mellényéhez verődött a fejcsaka, a mi Idát csodamód megnyugtatta.

De a könyvek csak tovább patakzottak alá a szép arcon. S e miatt Blom Jánost olyan meghatottság fogta el, hogy a nélkül, hogy fontolgatná, mit szólna hozzá Kalle, ha látná, két három csattanó baráti csókot nyomott Ida ajkára, így szólván:

— Kalle drága nevére kérlek, Ida ne busuld magad halálra.

— Köszönöm, János, köszönöm, baráti csókjaid oly csodásan megnyugtattak. Nos élni és remélni akarok Kalleért.

Es miközben Ida arcvonásai oly fájó mosolyra húzódtak, kezei szórakozottan, de elbájosló kedvesen simogatták Blom János szakálát...

Eltelt egy hónap, eltelt több is. Blom egyre ejtett Idához. De most már hogy ha Kalleról beszélték, Ida egyik fülecskéje mindig Blom vállán nyugodott. Így könnyebben vigasztaltak János szavai.

Ekkor megesett, hogy Kalletől három hétig nem jött levél. Ida éjjel-nappal sirt emiatt

— Szigorlatok a jegyzői tanfolyamon. A torontálmezei jegyzői tanfolyamon ma délelőtt folytatták Daniel László alispán, mint a tanfolyam igazgatója elnökle alatt a szóbeli vizsgálatokat. Összesen tizenhét hallgató, akinek az írásbeli vizsgáját mind elfogadták, állott a vizsgák elé, amelyek valószerűen csak ma este hétre, lapunk zárta után érnek véget. A vizsgák eredményéről holnap közlünk részletes tudósítást.

— Uj lap Nagyikindán. Augusztus hó közepétől, mint értesültünk, új német lap indul meg Nagy-Kikindán „Nagy-Kikinda“ címmel. A kérdéses lap egyelőre hetenkint egyszer fog megjelenni és különösen városi ügyekkel fog foglalkozni. Előfizetési ára 4 frt lesz. A lap felőlős szerkesztője dr. Hochstrasser János ügyvéd, főmunkatársa pedig Sziller Károly tanító lesz.

— A regattaszövetség igazgatói gyűlése. A „Tiszai regatta szövetség“ vasárnap délelőtt Rónay Jenő torontálmezei főispán elnökle alatt, Szegeden igazgatói gyűlést tartotta, amelyen jelen voltak a nagybecskereki, temesvári, aradi és szegedi csolnakázó egyesületek kiküldöttei, akik a versenyprogrammon felül, amelyet lapunk tegnapi számának Sport rovatában már közöltünk, a versenyre vonatkozó összes ügyeket tárgyalták le. Megválasztották a versenybírószót, pályabírákat, indítót stb., kiket majd külön-külön fognak tisztjeik elfogadására fölkérni. Elhatározták, hogy az idei versenyen is telefont állítanak föl, amely által az aránylag hosszú versenypályán az összeköttetés és értekezés könnyen kivihető. A gőzhajó, mely a közönséget a verseny színhelyéhez (boszorkány sziget) szállítani fogja, az idén a közönség kényelme iránti tekintetből csak fél 4 órakor indul, s a versenyek csak 4 órakor veszik kezdetüket. A verseny-nap délelőttjén történik meg a sorshuzás a versenyzők között arra nézve, hogy mely csapat a folyó melyik részén fog végig evezni. A verseny színhelyén gondoskodva lesz kiszálló tuta-jokról a közönség részére, továbbá hűsítő italokról s alkalmas sátorok föllállításáról. A verseny-számok között katonasene játszik. A versenyeket társasvacsoara és táncz követi.

— Hírek a kisdudóvadásból. A nagybecskereki jótékony négyzet elnökségének közlése szerint a kisdudóvadásban e hónap 25-én délután négykor tartják meg a gyermekünnepelet, amelyre a közönség is tisztelettel meghívatik. — Ugyancsak az elnökség tudatja, hogy a kisdudóvadásban ez évi július 4-én kezdődnek az újabb beirataások.

— Cs. k. szab. Adral biztosító társulat. Folyó hó 12-én tartott meg Triesztben

ezen társulat rendes közgyűlése, melyben az 56 ik üzletévről (1894) vonatkozó üzleti jelentés és zár-számadások betérjesztettek. Ezekben következő jelentékenyebb adatok foglaltatnak: Eletoztály. Az említett évben elfogadott biztosítások 12.769,125 frt tőke és 22,869 frt évi járadékosszagra rugnak. A biztosítási állomány 1894. év végével kerek 76 millió forint tőke és 197,255 frt évi járadék-összeget tüntet ki. A díjbevétel 3.074,252 frtra rugott. Halál- és életoesetbiztosítások után 1.255,137 forint fizettetett ki és ezenkívül függő károk részére 244,917 frt helyezetett tartalékba. A díjtartalék 1.444,458 frttal szaporodott és tesz 17.2 millió frtot. Az elemi biztosítási ágakban (tűz és szállítvány) a díjbevétel 6.935,650 frtot tett, a visszbiztosítások 3.293,693 frtot vettek igénybe és károkért a visszbiztosítókat illető részek levonása után 2.379,261 frt fizettetett ki. A kártartalék 490,593 frtot, a díjtartalék 1.846,597 frtot és a több évi biztosítások tárczája 23.343,117 frtot tesz. — Az 1894. december 21-iki árfolyam szerint a társaság értékpapirjai 396,702 frt értékelést tüntetnek ki, mely összeg a létező áringadozások tartalék gyarapítására fordítatott. Az eszköztől és 48,571 frtot tevő leírások levonása után marad évi feleslegként 482,521 frt, melyből 150,000 forint a disponibilis tartaléknak utaltatott át. Osztalékul, miként a múlt évben, részvényesekint, 62 frt fizettetett ki. — A tartalékok 1.977,208 forinttal emelkedtek és meghaladják a 21 millió forintot, ebből esik díjtartalékra (tisztán, tudniillik a visszbiztosításokat illető részek levonása után) 17.849.656 frt, nyereségtartalékokra 2.491,592 frt és áringadozások tartalékra 723,988 frt.

Törvénytörök.

Járos Román János bűnügye. A nagybecskereki kir. törvénytörök tegnapelőtt és tegnap foglalkozott Járos (Román) János bűnügyével, amelynek itélettel való befejezését vádolt egyszer öngyilkossági kísérlet inszenzálsával, máskor meg örültség szimulálásával igyekezett hasztalanul késleltetni. Járos 1892-ben adóvégrehajtó volt a törökbecsei járásban. Mint ilyen, hogy urias passziói kielégítésére módja lehessen, arra vetemedett, hogy jegyzőkönyveket fabrikált olyan végrehajtásokról, amik tényleg nem fogantatosítottak, vagy ha fogantatosított is végrehajtást — ezt azonban csak nagy ritkán tette — hát olyan kiadási tételeket csempészett a zálogolási jegyzőkönyvekbe, amiket nem eszközölt, ezekről a nem létező kiadásokról pedig földmives emberek hiszékenységgel visszaélve hamis nyugtákat készített. A nagybecskereki pénzügyigazgatóság, amelynél az ilyen módon készült számláit érvényesíteni akarta,

és csókolgatta Kalle arczképet úgy, hogy fölrpedt szájakcskája, melyet aztán be kelle kennie vazelinnal.

— Oh jaj, jaj, elfelejtett, hűtlenül elfelejtett — zokogta, mikor Blom eljött.

De Blom alaposan megszdíta Idát, hogy mint merészeltel így beszélni. De... igen... ki kelle fejessnie borzasztó sejtelmeket... igen borzasztó sejtelmeket, ... hogy talán Kalle meghalt...

Ezt a sejtelmet egészen valónak hitte, mikor még egy hét múlva sem érkezett levél Kalletől.

Blom tehát felvett egy fekete ruhát és elment Idához és azt megmondta, hogy épügy örködni fog holt barátja mátkája fölött, mint az élők fölött. Mindig és mindig együtt fogják siratni a drága elhunytat... Am, hogy a rossz világ és a rossz nyelvek ne csináljanak valami kellemetlenséget, összeesküsznek. Persze ez az esketés csak szertartás legyen, Blom János továbbra is csak a gyengéd barát marad.

Ida ráborult Blom keblére és zokogásba fulva rebegte:

— Igen, János, hát házasodjunk meg. De ne feledd el, hogy én csak testvéri szeretettel lehetek irántad és te is csak a testvér érzelmeivel és jogaival viseltethetsz velem szemben. Közöttünk a feledhetlen elhunyt emléke áll.

Megtartották a lakodalmat és egyre véghe tetlen, fájó vágyban éltek az elhunyt Kalle után. A közös bu pedig csodamód megnyihitette és megkövénítette őket. Es a közös bubánat eredménykép mindjárt az első év végén egy egész séges fiúgyermek jelent meg a házban, majd a következő esztendőben egy takaros leányka.

Persze a fiút Kallenak keresztelték az örökké szeretett és örökké siratott emlékére.

Egy szép napon, mikor Blom János épp k örmögött, belépett a szobájába... ugyan ki? ... Hát Stark Kalle. Csak úgy duzzadt as

életől, az erőtlől. A mellényén vastag aranyláncz csüggött, az ujjai tele voltak aranygyűrűkkel.

— Szent isten! — ordított föl Blom János és görcsösen belekapaszkodott a székébe.

Kalle át akarta ölelni, de Blom János ordítani, kézkapálózni kezdett, akár egy örült.

Kalle erre elsápadt és zavart lett.

Epp ekkor futott be a kis Kalle a mama napernyőjén lovagolva.

— Házast vagy? — Kérdezte Kalle remegve.

— Igen... nem... azaz, hogy... Ida felismerte a feledhetlen hangot. Fölrántotta az ajtót és berohant.

Ida is, Blom János is térdre hullott a hazatért Kalle előtt és mindketten esdettek:

— Oh, Kalle, átkozz meg, öl meg bennünket!

Kalle eltakarta kezeivel az arcát és egész teste görcsösen vonaglott. Astán szótlánul el akarta hagyni a szobát.

A másik kettő pedig fölugrott és Kalle hallgatásából borzasztó sejtven megragadták a távozni készülőnek kezét, könyörögték Kallenak, hogy ne dobja el magától az életet; szánják, bánják bűnüket, jövendő életük merő bűnbánás lesz, csak Kalle tegyen le borzasztó tervéről.

— Borzasztó tervemről? — kérdezte Kalle meglepetten.

— Igen, arról az iszonyu tervről! — Kiáltotta Ida és Blom János együtt.

Kalle azonban nyugodtan ezt felelte:

— Hát az olyan borzasztó és iszonyu terv, hogy el akarok menni a szállodába és...

— Oh, jaj, jaj! — Ordította Ida és Blom János.

... és el akarom hozni ide a... feleségemet.

gyanusnak találta a dolgot s vizsgálatot rendelt el, amelynek során a családok és okirathamisítások egész sorozata tudódott ki. — A törvényszék büntető tanácsa (elnök: dr. Duka László, bírák: Kövér Lajos és Ilniczky Mihály) Vécsey Béla jeles védőbeszéde meghallgatása után Járast a btkv 379. §-ba ütköző csalás, továbbá a 401. §-ba ütköző magánokirathamisítás, végül a 394. §-ba ütköző közokirathamisítás büntetőben találta bűnösnek s öt ezekért másfélévi börtönrre ítélte, amelyből három hónapot a vizsgálati fogsággal letöltöttnek mondott ki. Nikolajevics Plato másodrendű vádlott ellen az ügyész is elejtve a vádat, a törvényszék felmentő ítéletet hozott. Az ítélet Járásra vonatkozó része ellen ugy an ügyész, mint a védő felebbezést jelentett be.

Táviratok.

A soproni papság és a néppárt.

Budapest, június 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Sopronból telegrafálják: Sinko apát kerülete papjait gyűlésre hívta össze, buzdítván a lelkészeket a néppárt támogatására. A papság azonban Polgár lelkész indítványára elhatározta, hogy a néppárttal szemben tartózkodó állást foglal el.

Az Agliardi-ügy a delegációban.

Budapest, június 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: A nunciusz-kérdést hir szerint Kronawetter szóba hozza az osztrák delegációban. Páttai delegátus is interpellációra készül ebben az ügyben.

Zichy Nándor körlevelez.

Budapest, június 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gróf Zichy Nándor az esperesekhez körlevelet intézett, amelyekben tudakolja tőlük, lehetne-e Péter-Pál napjára nagygyűléseket tartani.

Szerencsétlenség a pályaudvaron.

Budapest, június 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt a nyugati pályaudvarra berobogó szolnai gyorsvonat két munkást elütött. Mind a kettő szörnyen halt.

Az Örley-Kálmán párbajügy.

Budapest, június 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Kuria ma foglalkozott az Örley-Kálmán párbajügygel. A legfelsőbbfokú bíróság helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Goluchowsky a zsidókért.

Budapest, június 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Utóbbi időben számos oroszországi zsidó, monarchiánk alattvalója, folyamodott a külügyminiszterhez oltalomért üldözések ellen. Kálmány ezen kérelmeket félretette, de Goluchowsky interveniálni akar az orosz kormánytól a zsidók érdekében, mert Oroszország kölcsönösen szerződészetileg köteles alattvalóink jogait respektálni.

A Windischgrätz-kabinet lemondása.

Budapest, június 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Gróf Badenit még egyszer fogadja ő felsége, hogy meghallgassa jelentését a pártvezérekkel folytatott értekezéseinek eredményéről. A koalíciós minisztérium rekonstrukciója részére a lengyel klub, a

német baloldal és a cseh nagybirtok támogatása biztosítva van, miután Plexer, Russ és Chlumetzky kiváló bizalmukat nyilvánították Badeni loyális államférfini megbízhatósága iránt. Késedelmet csak Hohenwart kétes magatartása okozhat. Windischgrätz támogatni fogja Badeni grófnak ő felsége kívánataival egyező fáradozásait. Udvari körökben a legkedvezőbb megoldásnak tartják a kisebb, de feltétlenül megbízható koalíciós többséget, mint hogy a Hohenwartklub csak a megbízhatlan elemek kiválása által nyerheti vissza konzervatív létjogosultságát.

Budapest, június 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: A Windischgrätz-kabinet lemondván, egyelőre ideiglenes minisztériumot neveznek ki. Miniszterelnökjéültek gróf Kielmansegg alsó-ausztriai helytartó és Bacquehem márki volt kereskedelmi miniszter. Más forrás szerint Badeni lengyel helytartó, akit a király ma újra fogadott, remélhetőleg képes rekonstruálni a koalíciós kabinetet.

Budapest, június 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Az új osztrák kabinet megalakult. Az egyes tárczák viselői:

Elnökség és belügy: Kielmannsegg.
Pénzügy: Böhm-Bawerk.
Honvédelem: gróf Welsersheimb.
Földm. ügy: gróf Falkenhayn.
Igazságügy: dr. Král.

Keresk. ügy: Wittek.
Kultuszügy: Ritteler.
Lengyel miniszter: Jaworsky.

A kieli ünnep.

Budapest, június 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az a beszéd, amelyet Vilmos német császár a tegnapi megnyitási ünnepélyen Lehmann polgármester üdvözlő szavaira mondott, a békét hangsúlyozó tartalmával világszerte jó hatást keltett.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

Holnap pénteken június 21-én este 8 órakor

a vasúti vendéglőben

HALASZLÉ.

Számos látogatásért esedez

kiváló tisztelettel

BORSODY,

vendéglős.

(478—1.1)

Alakult 1838-ban

Cs. kir. szab.

Alakult 1838-ban

Adriai Biztosító Társulat Triesztben.

(RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA.)

VAGYONKIMUTATÁS.

Életbiztosítási osztály. — A) Mérlegszámla 1894 december 31-én.

VAGYON:		TEHER:	
forint	kr.	forint	kr.
Ingatlanok Trieszt, Bécs, Brinn, Budapest, Milánó és Velenczeben	2.918.700	Külön nyereségy-tartalék	600.000
Értékpapírok az A) részletezés szerint	12.681.733	Rendelkezésre álló tartalék	325.000
Jelzálog kölcsön	21.888	Tartalék arfolyamigadozások számára	425.918
Szerzői tartások és tőkek	18.986	Díjtartalék	10.003.059
Követelésekre adott előlegek	1.982.683	Kártartalék	244.917
Különféle ügynökségek	404.219	Nyereségy-osztalékkal biztosítottak számára kiszolgáltatandó osztalékok	8.578
Különféle társulatoknál	284.361	Különféle társulatok	378.767
Társasági ösztöngazgatás (f.-számla egyenl.)	340.823	Különféle hitelezők	61.042
Különféle adóknál	12.961		
Átvitt jutalékok és szervezési költségek	—		
	18.046.281		18.046.281

ELEMI BIZTOSÍTÁSI OSZTÁLY.

B) Mérlegszámla 1894 december 31-én. (Az életbiztosítási osztály kivételével.)

VAGYON:		TEHER:	
forint	kr.	forint	kr.
Különlevő részvénybefizetések	2.400.000	Részvénytőke	4.000.000
Váltóirásza és bankutólványok	468.114	Nyereségy tartalékalap	1.241.692
Értékpapírok a B) részletezés szerint	3.971.112	Rendelkezésre álló tartalék	325.000
Jelzálog kölcsön	330.000	Tartalék arfolyamigadozások számára	297.069
Ingatlanok Triesztben	—	Díjtartalék tüzkárbiztosításokra	1.782.291
Pénztár-állomány az igazgatóságnál és a vezérigynökségeknek	101.997	Díjtartalék szállítvány-biztosításokra	84.905
Szerzői tartások	1.090	Tüzkártartalék	84.905
Értékpapírokra adott kölcsönök	34.853	Szállítvány-karok tartaléka	417.917
Követelések hitelintézetek, takarékpénztárak és bankároknál	1.056.533	Takaréky- és ellátási penztár a társulati tisztviselők számára	423.984
Különféle adóknál	184.099	Életbiztosítási osztály (folyó számla)	340.823
Vezérigynökségek (af.-számlák egyenl.)	995.255	Különféle biztosító intézetek	532.874
Főigynökségek	101.731	Fel nem vett osztalékok	2.057
Kerületi ügynökségek	11.495	Osttalék az 1893. évben	248.000
Különféle biztosító társaságok	438.122	Igazgatóság és számvizsgálók illetéke	41.278
Ingószámlák és biztosítási tablacskák az igazgatóságnál és az ügynökségeknek	—	Különféle hitelezők	288.273
Átvitt jutalékok és szervezési költségek	—	Átvitt az 1894. évben	3.300
	10.092.042		10.092.042
Későbbi években befolyó díjak összege	23.343.116		

Trieszt, 1895 május havában.

Frigyessi Adolf, vezértitkár.

Az igazgatóság:

Glanstättner dr. Alber Ágost, Morpurgo Márk, Neumann Henrik, Ralli Pál, Reinelt C., Salem H.

Számvizsgálók: Afenduli György, Pojai Alberti Emil, Parisi József.

Magyarországi osztály:

Budapest, IV. kerület, váozli-utoza 9. sz. a., saját házában.

Ráro Podmaniczky Frigyes

Lichtenberger J.

Frigyessi M.

intéző.

vezértitkár.

titkár.

Részletes zárszámadási jelentések és kimutatások az alanti főigynökségnél kaphatók, ahol bármily felvilágosítások is a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz- és szállítványbiztosítások az „Adriai biztosító társulat”; jégbiztosítások a „Déli jég- és viszontbiztosító-társaság” és baleset elleni biztosítások a „Nemzetközi baleset elleni biztosító részvénytársaság” számára legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A nagybecskereki főigynökség:
Franz J. L.

(468—1.1)

7452. sz. — 1895.

Építési árlejtési hirdetmény.

A Nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak folyó hó 4-én 35914. sz. a. kelt magas engedélye alapján a következő épület helyreállítási munkáknak vállalat utjáni biztosítása céljából, az alább megjelölt helyeken, időben és kikiáltási árak mellett, írásbeli ajánlatok elfogadásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtésnek fognak megtartani, melyekre vállalkozni szándékozók azzal az értesítéssel hivatnak meg, hogy a szóbeli árlejtéshez a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy állampapírokban bánatpénzül előzőleg leteendő és hogy a felpecsételt s megfelelő, a tárgy megnevezését is feltüntető czimirattal ellátandó boríték alatt a szóbeli árlejtés megkezdése előtt árlejtő bizottságnál, vagy az árlejtés határideje előtt három nappal előbb ezen jószágigazgatóságnál benyújtandó, 50 kros helyegjeggyel és szintén a kikiáltási ár 10%-val egyenlő összegű, készpénzből, vagy állampapírból álló, bánatpénzzel felszerelt írásbeli ajánlatokba a megígért vállalati összeget, vagy leengedett %-ot számokkal és betűkkel kell beírni és ajánlattevőnek azt a nyilatkozatát, hogy az árlejtési jegyzőkönyv és építési szerződés feltételeit, valamint a költségvetési iratokat jól ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti, be kell foglalni.

Egyéb feltételek az illető kincst. ispánságoknál megtekinthetők.

A hitközségeket terhelő hozzájárulás, a hitközségek elhatározása szerint vagy kézi és írás napszámokkal természetben vagy pedig megfelelő készpénzben a hitközségek által fog, az ezen jószágigazgatósághoz a hitközségek részéről az árlejtés előtt beszoigáltatandó nyilatkozatok alapján lerovatni.

Utó- és elkésletlen benyújtott, vagy nem a fentebb előirt módon felszerelt ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Vállalatba adandók és pedig:

Sorszám	Az árlejtés helye és ideje	A tatarozandó épület mind róm. kath.	A kincstár terhelő összeg mint kikiáltási ár		A hitközséget terhelő hozzájárulás értéke	
			frt	kr.	frt	kr.
1	Temes-Szent-Andrási m. kir. kincst. uradalmi ispánságnál 1895. évi június hó 26-án d. e. 10 órakor	Ó besseneyői lelkészlak	1462	62	93	19
2		Kiskomlósi templom és paplak	586	29	36	37
3		Bruckenani templom és paplak	1536	85	276	67
4		Kisbecskereki templom és paplak	1720	42	88	39
5		Szentandrás paplak	369	—	30	06
6		Ujbesseneyői paplak	239	26	15	12
7		Nagyjécsai paplak	235	45	31	95
8		Szóregyi paplak	502	97	47	41
9		Német-szent-péteri templom és paplak	3834	67	365	28
10	Ujpécsi kincst. ispánságnál, 1895. június 27-én d. e. 10 órakor	Szabadfalvai templom és paplak	342	07	25	30
11		Ujpécsi templom	1474	69	108	36
12	Dettai kincst. ispánságnál 1895. június 28-án d. e. 10 órakor.	Moraviczai templom	1707	29	102	09
13		Moraviczai paplak	783	58	58	72
14		Dettai paplak	882	07	148	59

Kelt Temesvárott, 1895. évi június 12-én.

M. k. államjóságigazgatóság.

(469-2.2)

(Utánnomás nem díjazatik.)

Nyomatott Pleits Fer. Pál kiadónál Nagybecskerekben.